

TÜRKİYE'DE DOĞAL HAYVAN TOPLULUKLARI

TÜRKİYE'DE DOĞAL HAYVAN TOPLULUKLARI
 Bu harita, Türkiye'deki doğal hayvan topluluklarının dağılımını göstermektedir. Harita üzerindeki her hayvan türü, Türkiye'de doğal olarak yaşadığı bölgeyi göstermektedir. Harita, Türkiye'nin doğal hayvan topluluklarının dağılımını göstermektedir. Harita, Türkiye'nin doğal hayvan topluluklarının dağılımını göstermektedir.

NATIONAL GEOGRAPHIC TÜRKİYE
 Türkiye'de Küresel Ölçekte
TEHLİKE ALTINDAKİ TÜRLER
 Bugün Türkiye'de pek çok tür, Anadolu parçasını 30 yıl, Hazar kaplanını 40 yıl ve gökyüzü balığını 25 yıl önceki kadetini paylaşıyor. Bu türler artık tamamen yok olmasa da tehlike altındaki türlerdir. IUCN 2008 Küresel Ölçekte Tehlike Altındaki Türler Listesi'nde Türkiye'den, yok olmak üzere, tehlike altında ve hassas kategorisinde 131 hayvan türü ve alt tür bulunmaktadır.

MEMELİLER (KARASAL)
 1. Anadolu kaplanı (Panthera pardus orientalis)
 2. Aslan (Panthera leo persica)
 3. Koyun (Ovis montanus)
 4. Kudu (Addax nasuta)
 5. Yabani keçi (Capra caucasica)
 6. Yabani inek (Bos taurus)
 7. Fenn ekini (Mustela putorius)
 8. Kızıl kurt (Canis lupus)
 9. Kızıl tilki (Vulpes vulpes)
 10. Kızıl ayı (Ursus arctos)
 11. Kara ayı (Ursus arctos)
 12. Kara kedi (Felis concolor)
 13. Kara kedi (Felis concolor)
 14. Kara kedi (Felis concolor)
 15. Kara kedi (Felis concolor)

KUŞLAR
 16. Karabulut (Circus helenius)
 17. Akbaya (Circus cyaneus)
 18. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 19. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 20. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 21. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 22. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 23. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 24. Akdoğan (Circus aeruginosus)
 25. Akdoğan (Circus aeruginosus)

KELEBEKLER, KURBAĞALAR, YUSUFKULLAR, ZARARLILAR
 26. Kelebek (Papilio machaon)
 27. Kelebek (Papilio machaon)
 28. Kelebek (Papilio machaon)
 29. Kelebek (Papilio machaon)
 30. Kelebek (Papilio machaon)
 31. Kelebek (Papilio machaon)
 32. Kelebek (Papilio machaon)
 33. Kelebek (Papilio machaon)
 34. Kelebek (Papilio machaon)
 35. Kelebek (Papilio machaon)

SÜRÜNGENLER
 36. Sürüngen (Lacerta agilis)
 37. Sürüngen (Lacerta agilis)
 38. Sürüngen (Lacerta agilis)
 39. Sürüngen (Lacerta agilis)
 40. Sürüngen (Lacerta agilis)
 41. Sürüngen (Lacerta agilis)
 42. Sürüngen (Lacerta agilis)
 43. Sürüngen (Lacerta agilis)
 44. Sürüngen (Lacerta agilis)
 45. Sürüngen (Lacerta agilis)

GİT YAĞANLILAR
 46. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 47. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 48. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 49. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 50. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 51. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 52. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 53. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 54. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)
 55. Gıt Yağanlı (Sitta europaea)

İÇSU BALIKLARI
 56. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 57. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 58. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 59. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 60. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 61. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 62. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 63. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 64. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)
 65. İçsu Balığı (Cyprinus carpio)

DENİZEL TÜRLER
 66. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 67. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 68. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 69. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 70. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 71. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 72. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 73. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 74. Denizel Tür (Mullus barbatus)
 75. Denizel Tür (Mullus barbatus)

HAYVAN TOPLULUKLARI

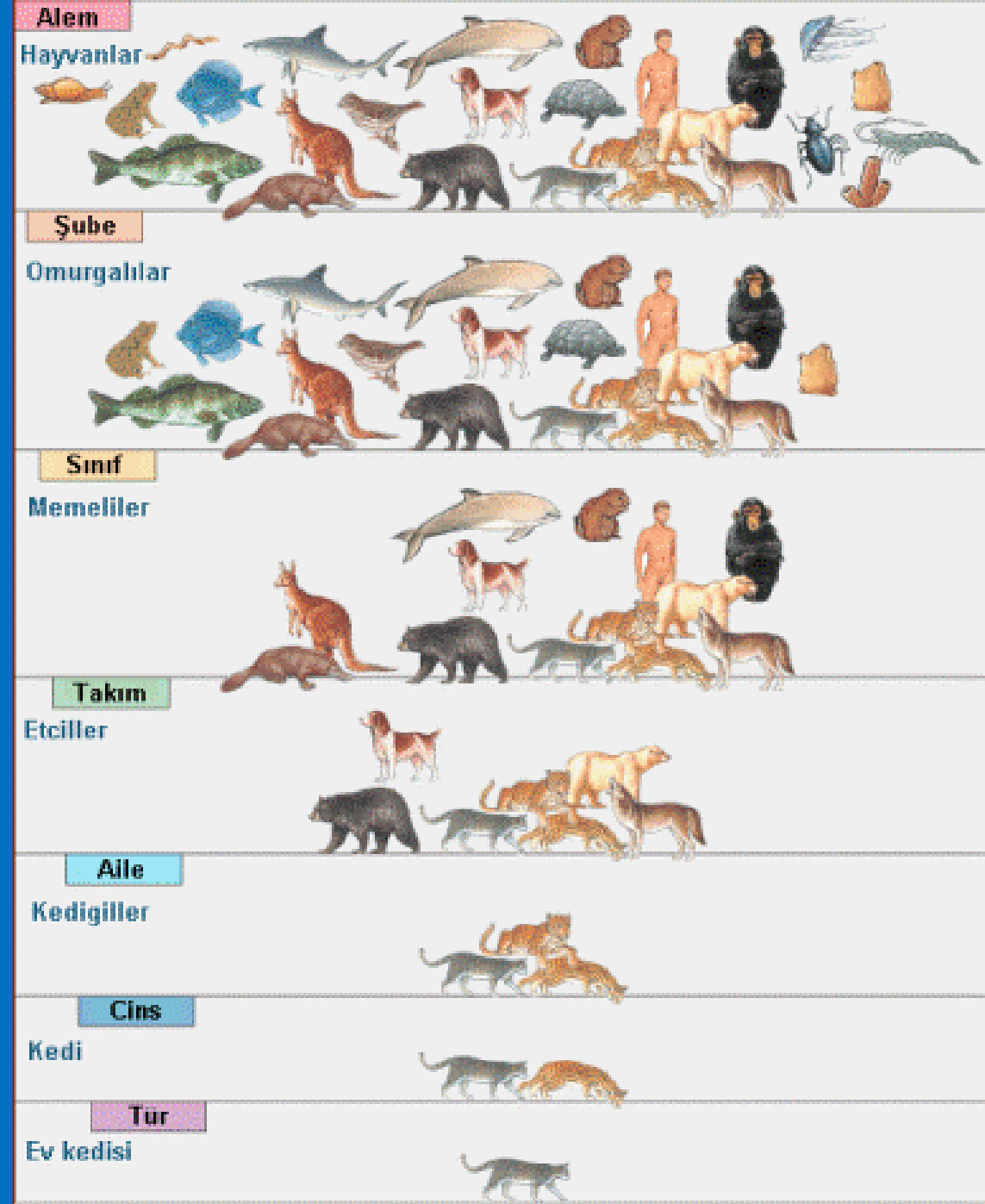
Omurgasız Hayvanlar

- Süngerler
- Sölenterler
- Solucanlar
- Yumuşakçalar
- Eklembacaklılar
- Derisidikenliler

Omurgalı Hayvanlar

- Balıklar
- İki Yaşamlılar
- Sürüngenler
- Kuşlar
- Memeliler

Bu gruplarda bulunan türlerinin toplam sayısı yaklaşık 2 Milyon civarındadır.

Biyocoğrafyanın bir kolu olarak; Zoocoğrafya ya da Hayvan coğrafyası, olarak tanımlanan bu alan, genel olarak yeryüzünde bulunan doğal hayvan topluluklarının dağılışını incelemektedir. Bu araştırma alanı, Dünyadaki hayvan topluluklarının dağılışı ile birlikte önceki dönemlerde var olan türler ile günümüzde varlığını sürdüren hayvan topluluklarının durumlarını, endemik ve relict hayvanları, yok olan ve yok olma tehdidi altında bulunan hayvan türlerini incelemektedir.

Dünyadaki hayvan topluluklarının dağılışı pek çok doğal koşula göre önemli değişiklikler göstermektedir. İklim koşulları ve topografik unsurlar günümüzde olduğu gibi eski dönemlerde de hayvanların dağılışı ve türlerin devamlılığını sağlayan en önemli çevresel koşullardandır.

Türkiye, bulunduğu bölge itibarıyla farklı iklim kuşakları arasında yer aldığı için çok eski zamanlardan beri doğal hayvan topluluklarının göç yolları üzerinde yer almış, bu türlerin büyük kısmının üreme ve yaşam alanı haline gelmiştir. Günümüzde, doğal yaşam alanlarında belirlenerek kayıt altına alınan tür sayıları yapılan yeni araştırmalarla artmaya devam etmektedir.

- Türkiye'de yaklaşık 80.000 hayvan türünün yaşadığı tahmin edilmektedir. Bu sayı tüm Avrupa'da; 50.000-55.000 civarındadır.
- Farklı kıta ve iklimler arasında bulunan, Türkiye pek çok göçmen tür için üreme ve konaklama alanıdır.
- Türkiye'nin iklim çeşitliliği ve topografik özellikleri doğal hayvan toplulukları zenginliğinin en önemli sebeplerindendir...

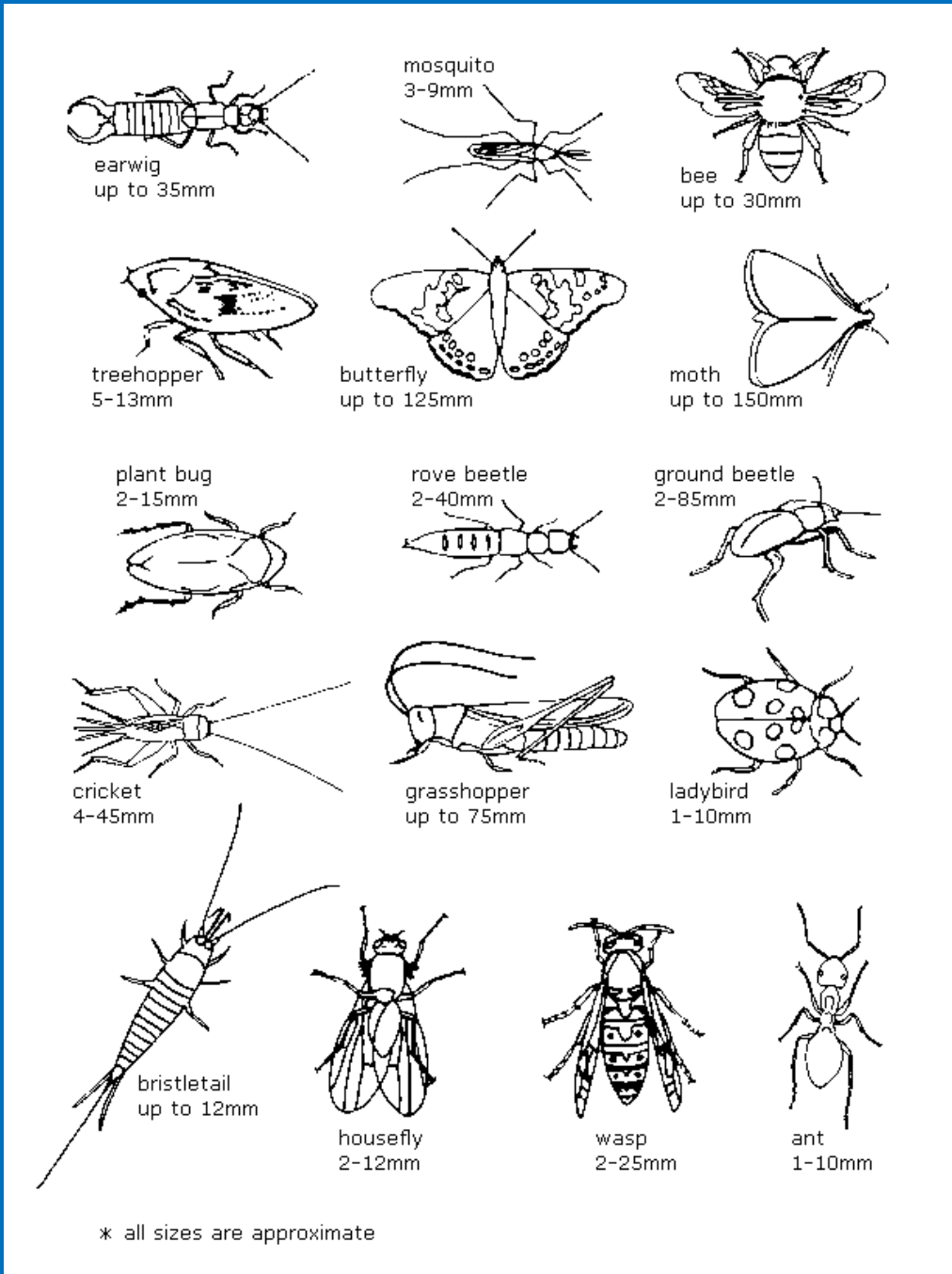
Türkiye'deki doğal hayvan toplulukları 6 ana başlık altında incelenebilir.

- **Omurgasızlar**
- **Tatlı Su Faunası**
- **Deniz Faunası**
- **Kurbağalar ve Sürüngenler**
- **Kuşlar**
- **Memeliler**

Omurgasız Hayvanlar

Hayvanlar aleminin en büyük grubunu omurgasız canlılar oluşturmaktadır. Omurgasızların tür sayısı büyük çoğunluğu böceklerden oluşmak üzere 1.6-2Milyon civarındadır. Dünya üzerindeki hemen her iklim bölgesinde yaşam alanı bulan omurgasız canlıların sayısı yeni araştırmalarla yılda 5-10 bin adet artmaya devam etmektedir.

Türkiye'de de zengin bir omurgasız canlı varlığı bulunmakla birlikte kesin bir envanter bulunmamaktadır.

TATLI SU FAUNASI

❖ Balıklar Dışındaki Omurgalı Hayvan Türleri

- Kurbağalar
- Sürüngenler
- Kuşlar
- Memeliler

❖ Tatlısu Balıkları

Türkiye akarsuları ve gölleri bakımından büyük bir su potansiyeline sahip olmasına karşılık, Tatlısu faunasıyla ilgili araştırmalar yeterli düzeyde değildir.

Tek hücrelilerden başlayıp, memelilere kadar geniş bir dağılım gösteren bu alanın ilk grubunu, Balıklar dışında kalan; Kurbağa, Sürüngenler, Kuşlar ve Memeliler oluşturur.

Balıklar, besin ihtiyacının karşılanmasında önemli bir yeri bulunması nedeniyle büyük önem taşımaktadırlar. Bu nedenle sayıları sürekli artan, çiftliklerde yetiştirilen balık miktarı da her geçen gün artmaktadır.

Türkiye'nin iç sularında belirlene balık türü sayısı yaklaşık 200 civarındadır.

Türkiye Su Ürünleri Üretimi (ton)

Yıllar	AVCILIK (ton)			YETİŞTİRİCİLİK (ton)			TOPLAM (ton)
	Deniz	İçsu	Toplam	Deniz	İçsu	Toplam	
2000	460.521	42.824	503.345	35.646	43.385	79.031	582.376
2001	484.410	43.323	527.733	29.730	37.514	67.244	594.977
2002	522.744	43.938	566.682	26.868	34.297	61.165	627.847
2003	463.074	44.698	507.772	39.726	40.217	79.943	587.715
2004	504.897	45.585	550.482	49.895	44.115	94.010	644.492
2005	380.381	46.115	426.496	69.673	48.604	118.277	544.773
2006	488.966	44.082	533.048	72.249	56.694	128.943	661.991
2007	589.129	43.321	632.450	80.840	59.033	139.873	772.323
2008	453.113	41.011	494.124	85.629	66.557	152.186	646.310
2009	425.275	39.187	464.462	82.481	76.248	158.729	623.191
2010	445.680	40.259	485.939	88.573	78.568	167.141	653.080
2011	477.658	37.097	514.755	88.344	100.446	188.790	703.545
2012	396.322	36.120	432.442	100.853	111.557	212.410	644.852
2013	339.047	35.074	374.121	110.375	123.019	233.394	607.515
2014	266.078	36.134	302.212	126.894	108.239	235.133	537.345
2015	397.731	34.176	431.907	138.879	101.455	240.334	672.241
2016	301.464	33.856	335.320	151.794	101.601	253.395	588.715

Kaynak: TÜİK

DENİZ FAUNASI

Denizler büyük bir yaşam alanı olarak yeryüzünün yaklaşık %71'lik kısmını oluşturmaktadır. meydana getirmektedir. Deniz ekosisteminin yaşam alanının oluşturan okyanus ve denizlerde, yaklaşık 200.000 dolayındaki bitki ve hayvan türü bulunmaktadır.

Türkiye, üç tarafından, deniz ekosistemiyle çevrili olması nedeniyle, deniz ekosistemi bakımından zengin olanaklara sahiptir. Türkiye sularının, tuzluluk ve sıcaklık koşulları çok farklı olması nedeniyle bu koşullarda yaşam bulabilen türler için çeşitli ve uygun ortamlar mevcuttur.

Ancak, Türkiye'nin çevresindeki denizlerden ve bu kaynaktan doğru ve etkin biçimde yararlanamamaktadır. Günümüzde yıllık dünya deniz ürünleri üretimi yaklaşık 80 milyon ton civarında iken, Türkiye'de ise, 300.000 ton civarındadır.

<http://www.ulusalajans.com/files/uploads/news/default/palandokenbalik-uret-24158d41ff18c76ffc7d.jpg>

KURBAĞA ve SÜRÜNGENLER

❖ İki Yaşamlılar (Kurbağa ve Semenderler)

Kurbağa

Semender

Kaplumbağa

Kertenkele

Yılanlar...

Türkiye'nin sahip olduğu iklim koşullarına bağlı olarak çok sayıda kurbağa ve sürüngen türüne yaşam alanı oluşturduğu bilinmektedir. Tür sayılarının toplamı, tüm Avrupa'ya eşit durumdadır. Genellikle zararlı oldukları gibi yanlış bir algı olması nedeniyle besin zinciri ve ekosistem içinde önemli bir yeri olan bu canlılar, büyük bir tehdit altında bulunmaktadır.

Türkiye'de tanımlanmış 120 civarında sürüngen türü bulunmaktadır.

Kaplumbağalar

Kaplumbağalar, sert ve kemiksi bir koruyucu kabuğa sahip oldukları için özellikle diğer hayvanlar tarafından zarar verilmesi pek de mümkün değildir. Genellikle 80-100 yıl, hatta 150 yıl yaşan türlerinin bulunduğu bilinmektedir.

Türkiye'deki başlıca kaplumbağa türleri; Benekli Kaplumbağa, Çizgili Kaplumbağa, Adi Deniz Kaplumbağası, Çorba Kaplumbağası, Fırat Kaplumbağası, Nil Kaplumbağası, Adi Tosbağa, Trakya Tosbağası...

Kertenkele

Kertenkeleler, genellikle 4 ayaklı olmakla birlikte, 2 ayaklı, ya da ayaksız türleri de bulunan, Dünya'da 3000, Türkiye'de ise 70 civarında türü bulunan kertenkelelerin derisi pullu ve pütürlüdür. Sıcak yerlerde yaşamayı seven kertenkelelerin, bir kısmı buldukları yere göre renk değiştirerek iyi bir kamuflaj oluşturmakta ve böceklerle beslenmektedir.

Çok az türü zehirli olan kertenkelelerin, Türkiye'de zehirli türü bulunmamaktadır. Bazı türleri yılanlara benzediği ve zehirli oldukları düşüncesi ile öldürülen kertenkelelerin, özellikle zararlı böceklerin doğal avcısı olmalarından dolayı doğadaki varlıkları büyük önem taşımaktadır. Zararlı böceklerle karşı doğal ve biyolojik bir mücadele yapan kertenkeleler ekosistemin önemli canlılarından biridir.

http://imgz.star.com.tr/imgsdisk/2015/03/16/160320152205213949115_2.jpg

Yılanlar

Türkiye'de yaklaşık 60 kadar yılan türü bulunmakta, bunların 11'inin zehirli olduğu bilinmektedir. Özellikle zehirli yılanlar, geceleri dışarılarda görülür ve doğal koşullarında insana zarar vermez. Türkiye'deki zehirli yılan türlerini engerekler oluşturmaktadır. Gündüz saatlerinde görünen ve insanı görünce hemen uzaklaşmaya çalışan yılanlar ise zehirsizdir

Yılanlar hakkında çoğunlukla yanlış ve abartılı bilgiler bulunması hatta kültürel olarak kötülük sembolü gibi görüşmesi nedeniyle, görüldükleri yerde yok edilmeye çalışılmaktadır. Oysa ekosistemin içinde sağlıklı bir yapılanmada yılanların önemli bir yeri bulunmaktadır. Küçükleri bazı zararlı böceklerin, büyükleri ise özellikle tarım alanlarının en büyük zararlılarından olan tarla farelerinin doğal avcısı olan yılanların korunması bu bakımdan çok önemlidir.

Yılanların bilinçsizce öldürülmesi nedeniyle, bazı tür kayıpları yaşanmakta, buna bağlı olarak, doğal denge bozulmaktadır.

Kafkas Engereği

Kedi Gözlü Yılan.
Cat-eyed Snake, Cat Snake
Türkiye'de Yaşiyor

Alanya' da daha çok antik kentlerde görülür.
80 cm kadar boylanabilir. Yarı zehirli yılanlardandır.

KUŞLAR

ÜLKEMİZDE KORUMA ALTINA ALINAN KUŞ TÜRLERİ

Alaca Yalı Çapkıni

Akça gıhbit

Ak kuyruksallayan

Arap bülbülü

Bağırtlak

Balaban

Bildircin kılavuzu

Boğmaklı toygat

Çayır incirkuşu

Çil Keklik

Döğüşkenkuş

Florya

Kızıl gerdan

İhsak kuşu

Küçük kumkuşu

Kumru

Mahmuzlu krzkuşu

Ökse ardıcı

Saka

Sarıasma

Serçe

Sığırtk

Sulup

Tepeli toygar

Toy

Turaç

Turna

Ur Keklik

Yalıçapkıni

Kocabaş

Maskeli ötlegen

Kara iskete

Huş Tavuğu

Kuzgun

Küçük iskete

Kuyrukkakan

Ağaçkakan

Boğmaklı toygar

Başmıkara

Kara leylek

Kaya Sivacı

Kırmızı gagalı dağ kargası

Sarı gagalı Dağ Kargası

Saz kamışçını

Mökhar kargası

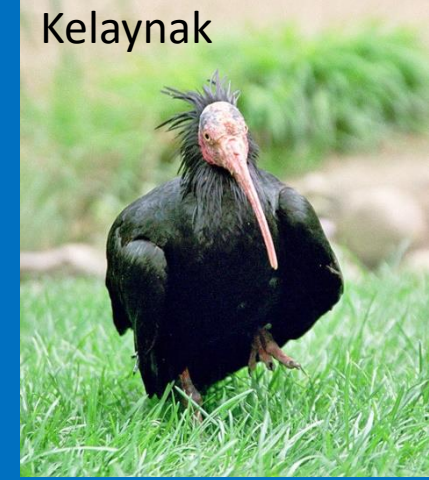
Türkiye, iklim koşulları, topografik özellikleri ve güçlü bir biyocoğrafik yapıya sahip olması yanında, Avrupa, Asya ve Afrika kıtaları arasında köprü konumunda olduğu için kuşların göç yolları üzerinde bulunduğundan, kuş çeşitliliği bakımından zengin bir ülkedir. Türkiye'nin, ev sahipliği yaptığı kuş türlerinin sayısı 500'e yakındır.

Kuşcenneti Millî Parkı, Darıca Kuş Cenneti, Çamaltı Tuzlası, Kızılırmak, Yeşilirmak ve Çukurova deltaları, Sultan Sazlığı ile Beyşehir, Eğirdir, Akşehir ve Eber göllerinin çevreleri en önemli kuş sahalarıdır.

Türkiye'deki kuşlardan yaklaşık 30 kadarı yok olma tehlikesi altında, durumları hassas olarak kabul edilenler ise 60 civarındadır. Tüm Dünya'da olduğu gibi, Türkiye'de de tarımsal mücadele amacıyla kullanılan ilaçlar ve diğer etkenlere bağlı olarak, pek çok kuş türü, yok olma tehdidi altındadır. Türkiye'de, yok olmak üzere oldukları bilinen 13 kuş türünü; Ulu doğan, Ak kuyruklu kartal, Alaca yalıçapkını, Balık baykuşu, Çöl toygarı, Kelaynak, Bozkır tuygunu, Mezgeldek, Su çulluğu, Bozkır kartalı, Çizgili ishakkuşu, Kalkuyruk bağırtlak ve Telliturna oluşturmaktadır.

Uludoğan

Kelaynak

Alaca yalıçapkını

MEMELİLER

© - lubomir hlasek
www.hlasek.com
Martes foina 4154

Memeli hayvanlar; insanların da içinde bulunduğu, omurgalıların en gelişmiş türlerini oluşturur. Genel olarak, sıcakkanlı, akciğer solunumu yapan, etobur, otobur ya da hem etobur hem de otobur olan gelişkin canlılardır.

Dünya üzerinde 5000 civarında memeli türü yaşamaktadır. Dünya, memeli hayvanların dağılımına ve çeşitliliğine göre 6 zoocoğrafya bölgesine ye ayrılmış olup, Türkiye memeli hayvan türleri bakımından önemli bir zenginliğe sahiptir. Türkiye'nin içinde yer aldığı Palaeartik bölgede yaklaşık 480, Türkiye'de ise gene yaklaşık olarak 140 memeli türü yaşamaktadır.

Memeli hayvanların önemli bir kısmı karalarda, bir kısmı da denizlerde yaşarken, yarasa türleri de bu grubun bir üyesi olarak uçabilen türler arasındadır.

Türkiye'de yaşam bulan başlıca memeli hayvanların içinde en büyük grubu kemirgenler ve geviş getiren türler oluşturur. Böcekçiller, yarasalar, kemiriciler, tavşanımsılar, etçiller ve çift toynaklılar olmak üzere ayrılan bu grup içinde belli başlı hayvanları; kirpiler, köstebekler, fareler, yarasalar ile kurt, çakal, tilki, sansar, ayı, domuz, geyik, gelincik, sırtlan, dağ keçileri, tavşanlar ve sincaplar oluşturmaktadır.

Tilki

Porsuk

Bazıları mevsimlik iklim koşulları nedeniyle göç etmek zorunda olmaları ve bazıları da geniş bir yaşam alanına gereksinim duymalarından dolayı memeli hayvanların doğal yaşam alanları sürekli olarak kısıtlanmakta, bu durum bazı türlerin çok azalmasına ya da yok olmalarına yol açmaktadır.

Yok Olan Türler	Tehlike Altında Olan Türler
Asya fili (<i>Elaphas maximus asurus</i>)	Vaşak (<i>Lynx lynx</i>)
Yaban öküzü (<i>Bos primigenius</i>)	Sazlık kedisi (<i>Felis chaus</i>)
Yabaneşeği (<i>Equus hemionus anatoliensis</i>)	Kurt (<i>Canis lupus</i>)
Aslan (<i>Panthera leo persicus</i>)	Dağkeçisi (<i>Rupicapra rupicapra</i>)
Çita (<i>Acinonyx jubatus</i>)	Boz ayı (<i>Ursus arctos</i>)
Anadolu Parsı (<i>Felis pardus tulliana</i>)	Alageyik (<i>Cervus dama</i>)
Kunduz (<i>Castor fiber</i>)	Akdeniz fokusu (<i>Monachus monachus</i>)
Kaplan (<i>Panthera tigris</i>)	Susamuru (<i>Lutra lutra</i>)
Karakulak (<i>Caracal caracal</i>)	Ceylan (<i>Gazella subgutturosa</i>)
Çizgili sırtlan (<i>Hyaena hyaena</i>)	

COŞKUN Y. Türkiye'nin Memeli Hayvan Zenginliği; Körfareler. Dicle Üniv.

ÖRNEK

Anadolu Yaban Koyunu (*Ovis gmelini anatolica*)

Elli yıl öncesine kadar İç Anadolu'nun batı (Sivrihisar, Nallıhan, Emir Dağları) ve güney (Karaman civarı, Bolkar Dağları) sınırlarında, orta yükseklikteki dağlarda yaşayan Anadolu Yaban Koyunu, evcil koyunların atası olmasına karşın, onlara hiç benzemez. Çok zarif ve çevik bir hayvandır. Yazın sarımsı kahverengi olan postu kışın koyulaşır, ayak bileklerindeki ve sağrısındaki (beli ile kuyruğu arasındaki dolgun ve yuvarlakça kısmında) beyaz lekeler belirginleşir. Erkeklerin iki yana doğru açılan ve yaşlandıkça uzayan boynuzları vardır. Dişiler boynuzsuzdur ve diğer akrabaların bu şekilde ayrılırlar. Erkeklerinin 45-74kg, dişilerininse 35-50kg ağırlıkta olduğu bu hayvanların boyları 105-140cm`dir.

Anadolu Yaban Koyununun tipik yaşama ortamı, bozkırla ormanın birbirine yaklaştığı, kurak ve yumuşak hatlı tepelerdir. Otlar, baklagiller ve yer altından kazarak çıkardıkları yumrularla beslenirler. Düşmanlarını çok uzaktan görüp hızla kaçabilirler.

Yaban koyunları 15 yaşına kadar yaşayabilir. Erkekler 4-5 yaşından sonra, dişiler iki yaşından sonra ürerler. Dişiler gençken tek, yaşlanınca ikiz kuzu doğururlar. Yaşlı erkekler kızışma mevsimi dışında, diğer bireylerden ayrı olarak gevşek sürüler oluştururlar. Cerel olarak "ceran" ya da "ceren" olarak da adlandırılan Anadolu yaban koyununun dünya üzerindeki toplam bireylerinin %90'ı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü'nün yönettiği Üreme İstasyonunda bulunmaktadır.

http://img03.blogcu.com/images/c/e/n/cengizdamar/0090212714d6e28bae0847cbe855d717_1265305224.jpg

